

Özelleştirme, imar planı değişikliği, ihale komisyonu kararının onaylanmasına ilişkin ÖYK kararı

Danıştay 13. Daire Başkanlığı
2017/2769 K.

2014/3683 E. ,

4046 sayılı Kanun, Özelleştirme, imar planı değişikliği, ihale komisyonu kararının onaylanmasına ilişkin ÖYK kararı

“İçtihat Metni”

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No : 2014/3683

Karar No : 2017/2769

Davacı :

Vekili :

Davalı :

Vekili :

Davanın Özeti : ... nolu parseldeki taşınmazın satış yöntemiyle özelleştirilmesi amacıyla yapılan ihale sonucunda alınan ihale komisyonu kararının onaylanmasına ilişkin 29.08.2014 tarih ve 29103 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özelleştirme Yüksek Kurulu’nun 12.08.2014 tarih ve 2014/93 sayılı kararının; davacı adına tahsisli taşınmazın cephesinin 180 metre iken Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın uygulama imar planı ile 58 metreye düşürüldüğü, buna ilişkin Antalya İdare Mahkemesi’nin E:2013/1266 sayılı esasında dava açıldığı, denize cephesi genişletilen komşu parselin Özelleştirme Yüksek Kurulu’nun kararı ile satılmasına karar verilmesi üzerine Özelleştirme Yüksek Kurulu’na başvurulduğu, başvuruya cevap verilmeden ve dava konusu taşınmazla ilgili yargılama konusu olan ihtilaflar yok sayılarak ihale kararının alındığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Davacının dava açma ehliyetinin bulunmadığı, işlemler yönünden zamanaşımı süresinin geçirildiği, davacının isteminin net olarak anlaşılamadığı, dava konusu işlemin hukuka uygun olduğu ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi ...’nın Düşüncesi : Davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı ...’ın Düşüncesi : Dava, ... no.lu parseldeki gayrimenkulün satışına ilişkin İhale Komisyonu kararı ile bu kararın onaylanmasına ilişkin 29.08.2014 tarih ve 29103 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özelleştirme Yüksek Kurulu’nun 12.08.2014 tarih ve 2014/93 sayılı kararının iptali istenilmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, Özelleştirme Yüksek Kurulu’nun 02.05.2014 tarih ve 2014/40 sayılı kararıyla, aralarında ... no.lu parseldeki dava konusu taşınmazın da bulunduğu bazı taşınmazların varlık satışı yöntemiyle özelleştirilmesine

karar verildiği, dava konusu taşınmaza ilişkin ihalenin-TL bedelle en yüksek teklifi veren ... Ltd. Şti. üzerinde kaldığı, ihale komisyonu kararının ve bu kararın onaylanmasına ilişkin Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 12.08.2014 tarih ve 2014/93 sayılı kararının iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1. maddesinin (A) fıkrasında, bu Kanunun amacının, bu maddede sayılan kuruluşların ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak için özelleştirilmesine ilişkin esasları düzenlemek olduğu belirtilmiştir. Kanun'un 2. maddesinde özelleştirme uygulamalarındaki ilkeler sayılmış, (i) bendinde özelleştirme uygulamalarında, milli güvenlik ve kamu yararının gerektirdiği durumlar hariç, kamu kurum ve kuruluşları ile kamu tüzel kişiliğine sahip eğitim kurumları ve mahalli idarelere devir yapılmaması gerektiği belirtilmiş, son fıkrasında, Kanundaki amaç ve ilkeler doğrultusunda alınacak kararlarda öncelikler ile bunların tabi olacağı özelleştirme uygulamalarına ilişkin esas ve usullerin, kuruluşların nitelikleri ve ülke ekonomisinin gerektirdiği şartlar da dikkate alınarak Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca saptanacağı hükme bağlanmıştır. Kanun'un 3/c maddesinde de, kuruluşların; satış, kiralama, işletme hakkı devri, mülkiyetin gayrî ayni hakların tesisi ve işin gereğine uygun sair hukukî tasarruflar ile devredilmelerine ilişkin özelleştirme yöntemlerinden hangisi ile özelleştirileceğini belirlemenin Kurul'un görevleri arasında olduğu kuralı yer almıştır.

Kanun'un "Özelleştirme Uygulamalarına İlişkin Hükümler" başlıklı 17. maddesinde, Kanun kapsamına giren idareler ile bunlara ait varlıkların ve iştiraklerindeki paylarının, birlikte ve/veya ayrı ayrı özelleştirme kapsamına ve programına alınması ve özelleştirmenin hangi yöntemle yapılacağı, bu konudaki yetkinin Özelleştirme Yüksek Kurulu'na (Kurul) ait olduğu, özelleştirme kapsamına alınan

kuruluşlardan; mali ve hukuki yönden özelleştirmeye hazırlanmalarına karar verilenlerin bu hazırlık işlemleri tamamlanıncaya kadar, bunların bağlı oldukları bakanlık veya kurumlar ile ilgileri ve önceki statülerinin aynen devam edeceği, bunlarla ilgili mali ve hukuki yönden özelleştirmeye hazırlık işlemleri kurulca belirlenecek kuruluş veya kuruluşlar tarafından yürütüleceği, özelleştirme programına alınan kurum ve kuruluşlar ile varlıkların Kurul kararının alındığı tarihte başka bir işleme gerek olmadan ve bedel alınmaksızın idareye devredilmiş sayılacağı, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların gerek görülmesi hâlinde eski statüsüne iadelerine Kurul tarafından karar verileceği ve kuruluşların özelleştirme programına alınmalarına ve özelleştirme uygulamaları sonucu nihaî devir işlemlerinin onaylanmasına ilişkin kararların Resmî Gazete’de yayımlanacağı belirtilmiştir.

Kanun’un “Özelleştirme Yöntemleri, Değer Tespiti, İhale Yöntemleri” başlıklı 18. maddesinin (B) bendinde ise; özelleştirme programına alınan kuruluşların değer tespiti çalışmalarının bu Kanuna göre idarece oluşturulan değer tespit komisyonları tarafından yürütüleceği öngörülmüş; bu bendin (c) alt bendinde de komisyonun görevleri belirlenirken, “Komisyon; değer tespit çalışmalarını, özelleştirilecek kuruluşun niteliği, gördüğü hizmetin özelliği, gelecekteki nakit akımı potansiyeli, faaliyette bulunduğu sektör ve pazarın özellikleri, sahip olduğu sınaî, ticarî ve sosyal tesisler, makine araç ve gereçler, teçhizat, malzeme ve hammadde ile yarı mamul ve mamul madde stokları, her türlü taşınır ve taşınmaz malları, vasıfları ve hâli hazır durumları, senetli ve senetsiz bütün alacak ve borçları ile bilumum hak ve yükümlülükleri ve özelleştirilecek kuruluşa uygulanacak özelleştirme yöntemini de dikkate alarak uluslararası kabul görmüş olan; indirgenmiş nakit akımları (net bugünkü değer), defter değeri, net aktif değeri, amortize edilmiş yenileme değeri, tasfiye değeri, fiyat/kazanç oranı, piyasa kapitalizasyon değeri, piyasa değeri/defter değeri, ekspertiz

değeri, fiyat/nakit akım oranı metodlarından en az ikisini uygulamak suretiyle yürütür.” denilmiş, aynı maddenin “İhale Komisyonlarının Oluşumu ile İhale Usul ve İşlemleri” başlıklı (C) bendinde ise, bu maddenin (A) bendinde yer alan özelleştirme yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin ihale işlemlerinin bu Kanuna göre oluşturulan ihale komisyonları tarafından yürütüleceği belirtilmiş, komisyonun oluşumu, çalışması ve görevleri düzenlenmiş, ihale usulleri arasında sayılan pazarlık usulü: “İhalelere birden fazla teklif sahibinden kapalı zarf içerisinde teklif almak şartıyla başlanabilir... Teklif sahipleri ile birden fazla pazarlık görüşmesi yapılabilir. Pazarlık görüşmeleri teklif sahipleri ile ayrı ayrı yapılır. Pazarlık görüşmelerinin, ihalenin herhangi bir aşamasında pazarlık görüşmelerine devam edilen teklif sahipleri ile müştereken yapılmasına komisyonca karar verilebilir. Komisyonca, pazarlık görüşmeleri sırasında ortaya çıkabilecek yeni durumlar karşısında, rekabete engel teşkil etmemek, ihale ilânında ve/veya şartnamede yer alan hususlara aykırı olmamak ve pazarlık görüşmelerine devam edilen teklif sahiplerine eşit olarak uygulanmak kaydı ile yeni esaslar belirlenebilir. Komisyonca gerekli görüldüğü takdirde ihale, pazarlık görüşmesine devam edilen teklif sahiplerinin katılımı ile açık artırma suretiyle sonuçlandırılabilir. Bu husus ilânda ve/veya şartnamede belirtilir. Görüşmeler komisyon tarafından bir tutanakla tespit edilir, tutanak komisyon üyeleri ve teklif sahiplerince imzalanır.” biçiminde tanımlanmıştır.

Özelleştirme amacıyla yapılacak ihalelerin 4046 sayılı Kanun hükümleri ile belirlenen yetki ve ihale usulü çerçevesinde özelleştirilecek kuruluşun en yüksek bedel ile satışını sağlamak amacıyla kamu yararı ve ülke çıkarını gözeterek gerçekleştirilmesinin gerektiği kuşkusuzdur.

Dava dosyasının incelenmesinden; 02.05.2014 tarih ve 2014/40 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ile; Mülkiyeti Maliye Hazinesine ait ...nolu parseldeki taşınmazın özelleştirme kapsam

ve programına alınmasına, söz konusu taşınmazın satış yöntemiyle özelleştirilmesine ve satışın varlık satışı suretiyle gerçekleştirilmesine, özelleştirme işlemleri tamamlanıncaya kadar söz konusu taşınmazların her türlü bakım, onarım ve işletilmesi ile bu taşınmazlardan doğan her türlü yükümlülükler ve işletilmelerinden elde edilecek gelirlerin Maliye Hazinesine bırakılmasına ve özelleştirme işlemlerinin 2 (iki) yıl içinde tamamlanmasına" karar verildiği, nın 08.05.2014 tarih ve 380 sayılı işlemiyle, dava konusu taşınmazın TTA Gayrimenkul A.Ş.'ne bedelsiz olarak devredilip, 4046 sayılı Kanun'un 4. maddesinin son fıkrasındaki hüküm doğrultusunda bahse konu taşınmazın satışını teminen, Kanun'un 18. maddesinin (B) ve (C) bentleri uyarınca, değer tespit komisyonu oluşturulması ve değerlemede en az iki değer tespit yöntemi kullanılması, İhale Komisyonu oluşturulup, ihalenin süresi içerisinde tamamlanması için anılan şirketin Yönetim Kuruluna yetki verildiği, mevzuatta öngörülen usul ve esaslara uygun olarak yapılan hazırlık işlem ve çalışmalarından sonra, mevzuata uygun olarak gerçekleştirildiği anlaşılan ihale sonucu dikkate alınarak taşınmazın en yüksek teklifi veren ...Ltd. Şirketi'ne satılmasına 12.08.2014 tarih ve 2014/93 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ile karar verildiği ve bu kararın 29.08.2014 tarih ve 29103 sayılı sayılı Resmî Gazete'de yayımlandığı anlaşılmaktadır.

Anılan Kanun hükümleri ve arazinin özelleştirme kapsam ve programına alınma amacı dikkate alındığında, dava konusu taşınmazın özelleştirme kapsam ve programına alınmasına dair işlemin, 4046 sayılı Kanun'un öngördüğü, ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak amacına ve özelleştirme ilkesine uygun olduğu, anılan arazinin satış yöntemiyle özelleştirilmesinde de Kanuna aykırı bir yön bulunmadığı, özelleştirmenin sağlanabilmesi için tesis edilmiş bulunan ihaleye çıkarma, ihale ilanı, ihale ve satış yönteminin belirlenmesi, ihalenin yapılması ve onayı işlemlerinin de anılan mevzuat hükümlerine uygun bulunduğu anlaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

Dava, ... nolu parseldeki taşınmazın satış yöntemiyle özelleştirilmesi amacıyla yapılan ihale sonucunda alınan ihale komisyonu kararının onaylanmasına ilişkin 29.08.2014 tarih ve 29103 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 12.08.2014 tarih ve 2014/93 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Davalı idarenin usule yönelik itirazları geçerli görülmeyerek esasın incelenmesine geçildi.

4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un "Amaç ve Kapsam" başlıklı 1. maddesinin birinci fıkrasında, Kanun'un amacının, bu fıkranın (A) bendinde sayılan kuruluşların ekonomide verimlilik artışı ve kamu giderlerinde azalma sağlamak için özelleştirilmelerine ilişkin esasları düzenlemek olduğu belirtilmiş; 2. maddesinde özelleştirme uygulamalarındaki ilkeler sayıldıktan sonra, Kanun'daki amaç ve ilkeler doğrultusunda alınacak kararlarda öncelikler ile bunların tâbi olacağı özelleştirme uygulamalarına ilişkin esas ve usullerin, kuruluşların nitelikleri ve ülke ekonomisinin gerektirdiği şartlar da dikkate alınarak Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca belirleneceği; 3. maddesinin ikinci fıkrasının (c) ve (d) bentlerinde ise, kuruluşların; satış, kiralama, işletme hakkı devri, mülkiyetin gayri ayni hakların tescili ve işin gereğine uygun sair hukukî tasarruflar ile devredilmelerine ilişkin özelleştirme yöntemlerinden hangisi ile

özelleştirileceğini belirleyerek, belirlenen yöntemle yapılan ihaleler sonucunda ihale komisyonlarınca verilen nihai kararları onaylamanın, Kurul'un görevleri arasında olduğu kurala bağlanmış; "Özelleştirme Yöntemleri, Değer Tespiti, İhale Yöntemleri" başlıklı 18. maddesinin birinci fıkrasının (A) bendinde özelleştirme yöntemleri, (B) bendinde değer tespiti, (C) bendinde ihale komisyonlarının oluşumu ile ihale usul ve işlemlerine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 02.05.2014 tarih ve 2014/40 sayılı kararıyla özelleştirme kapsam ve programına alınan taşınmazın satış yöntemiyle ihaleye çıkarıldığı ve ihalenin Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 12.08.2014 tarih ve 2014/93 sayılı kararı ile onaylandığı; davacı tarafından, davacı şirketin taşınmazını da kapsayan alana ilişkin yapılan 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin onaylanmasına dair Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 31.07.2013 tarihli işleminin iptali istemiyle Antalya 3. İdare Mahkemesi'nde E:2013/1266 sayılı, yine davacı tarafından, taşınmazına ilişkin T2 Gösterimli Turizm Tesis Alanının, T1 Gösterimli Turizm Tesis Alanına dönüştürülmesi talebinin reddine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı Plan ve İnceleme ve Değerlendirme Kurulu'nun 20.12.2012 tarih ve 150-6 sayılı kararının iptali istemiyle Antalya 2. İdare Mahkemesi'nde E:2013/1564 sayılı davaların açıldığı anlaşılmıştır.

Davacı tarafından, 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin onaylanmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 31.07.2013 tarihli işleminin iptali istemiyle açılan davada, Antalya 3. İdare Mahkemesi'nin 15.05.2015 tarih ve E:2013/1266, K:2015/779 sayılı kararıyla davanın reddine karar verildiği, yine davacı tarafından, kendi taşınmazına ilişkin T2 Gösterimli Turizm Tesis Alanının, T1 Gösterimli Turizm Tesis Alanına dönüştürülmesi talebinin reddine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı Plan ve İnceleme ve Değerlendirme Kurulu'nun 20.12.2012 tarih ve 150-6 sayılı kararının iptali

istemiyle açılan davada, Antalya 2. İdare Mahkemesi'nin 25.12.2015 tarih ve E:2013/1564, K:2015/1578 sayılı kararıyla davanın reddine karar verildiği görülmüştür.

Bakılan davanın, davacı adına tahsisli taşınmazın cephesinin 58 metreye düşürülmesine ve ihaleye konu taşınmazın cephesinin ise genişletilmesine yönelik 1/1000 Uygulama İmar Planı Değişikliği'nin onaylanmasına dair Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın 31.07.2013 tarihli işleminin iptali istemiyle açtığı dava nedeniyle ihale işlemlerinin yargılama sonuna kadar bekletilmesi gerektiği hâlde ihalenin yapılmasının hukuka aykırı olduğu iddiasıyla açıldığı, ancak davacının iddiasının dayanağını oluşturan davanın retle sonuçlandığı, dosya kapsamında davacının, dava konusu Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 12.08.2014 tarih ve 2014/93 sayılı kararı ile onaylanan ihale komisyonu kararına yönelik bir hukuka aykırılık iddiasının ise bulunmadığı anlaşıldığından, satış yöntemiyle özelleştirilen taşınmazın ihale sürecinin tamamlanmasına ilişkin dava konusu Özelleştirme Yüksek Kurulu kararında hukuka aykırı bir yön bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın REDDİNE, ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 215,40.-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.800,00.-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, bu kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (on beş) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'na temyiz yolu açık olmak üzere, 01.11.2017 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

YARGILAMA GİDERLERİ (Davacı):
GİDERLERİ (Davalı):

YARGILAMA

